

แบบฟอร์มการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practice)  
โครงการจัดนิทรรศการแสดงผลงานการจัดการความรู้  
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕  
(SNRU KM share & learn ๒๐๒๒)

ชื่อเรื่อง/แนวปฏิบัติที่ดี “ห้องสมุดสีเขียว ตามรอยเส้นทางขยะเพื่อสุขภาวะที่ดี”

ชื่อ-สกุล ผู้นำเสนอ อาจารย์รดาณัฐ ภูสมนึก และนางพัชฎ์ฐิญา กาศุรีย์

ชื่อ-สกุล สมาชิกชุมชนนักปฏิบัติ/ทีมงาน

- ๑ นางสาววิดา สุจริต
- ๒ นางสาวเรืองสัน แก้วฝ้าย
- ๓ นางพัชฎ์ฐิญา กาศุรีย์
- ๔ นายชาญชัย บาลศรี
- ๕ นางสาววารุณี เพียรพจน์
- ๖ นางสาวธมนวรรณ ชินเนห์นหา
- ๗ นางลำดวน กุลยณีย์
- ๘ นางสาวพัศนี คำตั้งหน้า
- ๙ นางศศธร มาศสถิตย์
- ๑๐ นางสาวดาราวรรณ ปัตโตติชัย
- ๑๑ นายวิศิษฐ์ ปวงศรี
- ๑๒ นางชบา จันไทรรัตน์
- ๑๓ นางชั้นทอง ชินบุตร

สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่.....

ประเภทองค์ความรู้...ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)

๑. ความเป็นมาของชุมชนนักปฏิบัติ/ทีมงาน (ระบุความเป็นมาของกลุ่ม และความรู้ที่ต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน)

ตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้กำกับติดตามส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานในสถาบัน ดำเนินการจัดการความรู้ตามระบบเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ข้อที่ ๕.๑ กอปรกับผลการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียวประจำปี ๒๕๖๓ ตามข้อกำหนดของเกณฑ์การพัฒนาห้องสมุดสีเขียว พบว่าในเกณฑ์ หมวดที่ ๔ การจัดการของเสียและมลพิษ ห้องสมุดยังไม่พบแผนการจัดการจัดการขยะที่ชัดเจน ดังนั้น สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงได้ดำเนินการจัดการความรู้อย่างเป็นรูปธรรม เรื่อยมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน ได้กำหนดระบบและกลไกการดำเนินฯ ตั้งแต่การแต่งตั้งผู้บริหาร

ด้านการจัดการความรู้และคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ของสำนัก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ขึ้น และกำหนดประเด็นการจัดการความรู้ เรื่อง ห้องสมุดสีเขียว “ตามรอยเส้นทางขยะ เพื่อสุขภาวะที่ดี” ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๕.๒ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนนำผลจากการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียวมาเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์ กำหนดประเด็นความรู้และนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการตรวจประเมินห้องสมุดสีเขียว และให้เป็นไปตามระบบเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

## ๒. วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอนการทำงาน

วิธีการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
<p>๑. การกำหนดองค์ความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของหน่วยงานและกำหนดเป้าหมายของการจัดการความรู้ (อธิบายวิธีการในการบ่งชี้ความรู้ว่าเราต้องการความรู้เรื่องอะไรที่จำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์)</p>	<p>๑. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง เลขที่ ๓/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ และคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕</p> <p>๒. ห้องสมุด ได้ประชุมระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นการจัดการความรู้ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ห้องประชุม ชั้น ๑ อาคารบรรณราชนครินทร์ โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ข้อที่ ๕.๑ ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์สำนักวิทยบริการ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๕.๒ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และผลการตรวจประเมินความสอดคล้องตามข้อกำหนดของเกณฑ์การพัฒนาห้องสมุดสีเขียว หมวดที่ ๔ การจัดการของเสียและมลพิษ ประกอบกับสภาพการณ์สิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน และสรุปเป็นประเด็นองค์ความรู้ “ห้องสมุดสีเขียว เส้นทางขยะเพื่อสุขภาวะที่ดี”</p>
<p>๒. การเสาะแสวงหาความรู้ที่ต้องการ (อธิบายวิธีการและรายละเอียดการดำเนินงานในการสร้างและแสวงหาความรู้)</p>	<p>สำนักวิทยบริการฯ ได้ดำเนินการเสาะแสวงหาความรู้ในประเด็นเรื่องเส้นทางของการจัดการขยะ โดยวางรูปแบบการเสาะแสวงหาความรู้ ๒ รูปแบบประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ดำเนินการแสวงหาความรู้จากเอกสาร หนังสือ ตำรา ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง</li> <li>๒. การดำเนินการอบรมให้ความรู้โดยเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาถ่ายทอดองค์ความรู้</li> </ol>

	<p>โดยสรุปการดำเนินงานดังต่อไปนี้</p> <p>ด้านความรู้จากเอกสาร : ได้มีการศึกษาและรวบรวมความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศที่มีทั้งในห้องสมุด ฐานข้อมูล สื่อสิ่งพิมพ์ออนไลน์ต่างๆ เพื่อนำมาประมวลความรู้ อาทิเช่น</p> <p>พิริยัตม์ วรรณพฤกษ์. (๒๕๕๘). <i>การจัดการขยะ</i>. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า</p> <p>กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๓). <i>การจัดการขยะที่ต้นทาง</i>. กรุงเทพฯ: กรม.</p> <p>นเรศ เชื้อสุวรรณ. (๒๕๕๙). <i>การจัดการขยะมูลฝอยความเข้าใจสู่การปฏิบัติ</i>. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p> <p>ด้านการอบรม : วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ มีการจัดกิจกรรมอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วย ๕ ส ภายใต้โครงการพัฒนาห้องสมุดสีเขียวเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมวิทยาการโดย รศ.ดร.สยาม อรุณศรีมรกต โดยวิทยากร โดยเป็นการอบรมเพื่อให้ความรู้ และเป็น การปูพื้นฐานให้บุคลากรสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศเกิด ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนเกิดความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของการทำ ๕ ส. นำมาสู่เรื่องของการคัดแยกขยะภายในองค์กร พร้อมกันนี้ในการจัดอบรมเพื่อ แสวงหาความรู้ดังกล่าวได้มีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มาร่วมในการระดมความคิดเห็น และถ่ายทอดความรู้ในเรื่องมาตรการและความรู้ที่ เกี่ยวข้องด้วย</p> <p>วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ มีการจัดอบรมเส้นทางขยะเพื่อสุขภาวะ วิทยาการโดย อาจารย์อุไรวรรณ ภูนาพลอย สังกัดสาขาวิชาการจัดการ สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุทธานคร มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม (การคัดแยกขยะ) กระบวนการขั้นตอน ต่าง ๆ ตลอดจนการนำกลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง</p> <p>วันที่ ๑๘ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ถอดความรู้ที่ได้จากการอบรม และค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่ครบถ้วนเพื่อประกอบการจัดทำ ร่างของคู่มือ</p>
<p>๓. การปรับปรุง ดัดแปลง ความรู้ บางส่วน ให้เหมาะสมต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน (รายละเอียดการดำเนินงาน ระบุโครงการ/ กิจกรรมที่ดำเนินงาน)</p>	<p>คณะดำเนินงานการจัดการความรู้ ได้ทำการนำความรู้ที่ได้จากอบรม และเอกสารต่าง ๆ มาทำการปรับปรุง ดัดแปลงเนื้อหาที่เข้ากับบริบทของ หน่วยงาน โดยได้นำประเด็นการคัดแยกขยะมาจัดทำเป็น</p> <p>-ร่าง- คู่มือ ห้องสมุดสีเขียว เส้นทางขยะเพื่อสุขภาวะที่ดีในการ ปฏิบัติงาน โดยได้กำหนดเนื้อหาออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. กิจกรรม ๕ ส.กับการพัฒนาองค์กร</li> <li>๒. ปัญหาและความสำคัญของขยะ</li> <li>๓. ประเภทของขยะภายในอาคารบรรณราชนครินทร์</li> </ol>

	<p>๔. เส้นทางการคัดแยกขยะในอาคารบรรณราชนครินทร์</p> <p>๕. เทคนิค แนวปฏิบัติการคัดแยกขยะ</p>
<p>๔. การนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง (รายละเอียด การดำเนินงาน ระบุโครงการ/กิจกรรมที่ ดำเนินการ)</p>	<p>ประชุมบุคลากรชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อประมวลและกลั่นกรององค์ ความรู้ ในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๕ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้มา ปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร หรือผู้ใช้บริการ โดยการจัดทำคู่มือ เส้นทางการขยะ เพื่อสุขภาวะที่ดีเป็นรูปเล่ม และนำความรู้ไปปรับใช้ในงานโดย ผู้ที่ได้นำความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริงประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. นางพัชฎิณีญา กาศุริย์ บรรณารักษ์ นำฝาขยะประเภทขวด พลาสติกมาประยุกต์สร้างเป็นโคมไฟสำหรับใช้งาน</li> <li>๒. นางชบา จันไตรรัตน์ แม่บ้านผู้ปฏิบัติงานประจำอาคารบรรณ ราชนครินทร์ ดูแลความสะอาดและทำการคัดแยกขยะ</li> <li>๓. นางชั้นทอง ชินบุตร แม่บ้านผู้ปฏิบัติงานประจำอาคารบรรณ ราชนครินทร์ ดูแลความสะอาดและทำการคัดแยกขยะ</li> <li>๔. นางสุวิดา สุจิริต บรรณารักษ์ พิจารณาขยะประเภทขวด พลาสติกเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์</li> </ol>
<p>๕. การนำประสบการณ์จากการทำงานและ การประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สักตออกมาเป็นชุมชนความรู้ (รายละเอียดการ ดำเนินงาน ระบุโครงการ/กิจกรรมที่ ดำเนินการ)</p>	<p>ประชุมบุคลากรชุมชนนักปฏิบัติ เพื่อสกัดองค์ความรู้ ในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕ เพื่อประเมินคู่มือและวิธีการจัดการ คัดแยกขยะ ภายใน อาคารบรรณราชนครินทร์ โดยให้มีการเพิ่มเนื้อหาองค์ความรู้ในเรื่อง การนำ ขยะจากขวดพลาสติกกลับมาใช้งานใหม่ในรูปของ การจัดทำถังขยะ การ ประดิษฐ์ที่หุ้มไม้กวาดเพื่อความแข็งแรง การนำฝาขวดมาจัดประดิษฐ์เป็น โคมไฟ เพื่อเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์ ต่อไป</p>
<p>๖. การรวบรวมความรู้และจัดเก็บอย่างเป็น ระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์ อักษร (รายละเอียดการดำเนินงาน ระบุ โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ)</p>	<p>รวบรวมความรู้และถอดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจากแบบถอด บทเรียนเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ จัดทำรายงานผลการจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ และนำไปเผยแพร่ในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บไซต์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ (<a href="https://arit.snru.ac.th/">https://arit.snru.ac.th/</a>) เฟซบุ๊กส์ <a href="https://www.facebook.com/ARIT.SNRU">https://www.facebook.com/ARIT.SNRU</a></p>

๓ ผลผลิตและผลลัพธ์

๓.๑ ประโยชน์ขององค์ความรู้และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางาน

องค์ความรู้ที่เลือก	ผลผลิตและผลลัพธ์			
	รูปแบบองค์ความรู้ที่ได้/การกลั่นกรองความรู้	บันทึกอยู่ที่/การเผยแพร่องค์ความรู้	ประโยชน์ขององค์ความรู้/การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางาน	การขยายผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
๑. “ห้องสมุดสีเขียวตามรอยเส้นทางขยะเพื่อสุขภาวะที่ดี”	<p><b>รูปแบบองค์ความรู้ที่ได้</b></p> <p>คู่มือ“ห้องสมุดสีเขียว ตามรอยเส้นทางขยะเพื่อสุขภาวะที่ดี”</p> <p><b>การกลั่นกรองความรู้</b></p> <p>ผ่านการกลั่นกรองจากที่ประชุม</p> <p>๑) คณะผู้บริหารด้านการจัดการความรู้และคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>๑. เอกสารรูปเล่มเผยแพร่ให้กับบุคลากรสำนักวิทยบริการ</p> <p>๒. จัดให้บริการเผยแพร่ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p><a href="https://arit.snru.ac.th/">https://arit.snru.ac.th/</a></p> <p>๓. การเข้าถึงโดยช่องทาง Facebook Line ของสำนักวิทยบริการ</p>	<p><b>ประโยชน์ขององค์ความรู้</b></p> <p>๑. เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การตรวจประเมิน green library</p> <p>๒. เป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม</p> <p>๓. เป็นคู่มือสำหรับต่อยอดไปสู่การดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือห้องสมุดสีเขียวต่อไป</p> <p><b>การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางาน</b></p> <p>๑. ผู้ปฏิบัติสามารถพัฒนางานและสร้างนวัตกรรมบริการใหม่ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเพื่อจัดให้บริการและพัฒนาไปสู่การนำผลงานไปนำเสนอในการประชุมวิชาการร่วมกับเครือข่ายความร่วมมือในอนาคต</p>	<p>๑. กระตุ้น สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะให้กับผู้ใช้บริการให้เห็นถึงคุณค่า ประโยชน์ของขยะ</p> <p>๒. ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ให้นักศึกษา ผู้เกี่ยวข้องมาร่วมดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมในอนาคต</p>

### ๓.๒ สรุปผลการดำเนินการจัดการความรู้ของหน่วยงาน

#### ๑) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ / การบรรลุเป้าหมาย

- ๑) ระบบและกลไกการจัดการความรู้ ตั้งแต่ในระดับมหาวิทยาลัย สำนัก โดยมีการถ่ายทอดและจัดทำปฏิทินการดำเนินงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติเห็นทิศทางและกรอบในการวางแผนการดำเนินงานการจัดการความรู้
- ๒) การสื่อสารและการทำงานเป็นทีมภายในองค์กร ส่งผลให้สามารถดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ได้อย่างราบรื่น
- ๓) เทคโนโลยีสำหรับการบริการจัดการข้อมูล ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และหลากหลาย
- ๔) ช่องทางการสื่อสาร เช่น Line และ Facebook ที่สามารถสื่อสารได้ทุกที่ ทุกเวลา เกิดความสะดวก รวดเร็ว

#### ๓.๒ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางแก้ไข

- ๑) ภาระงานประจำของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดการความรู้ ทำให้บางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้
- ๒) ควรมีการฝึกอบรม ทักษะ หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การกำหนดประเด็นความรู้ร่วมกับหน่วยงาน หรือสายงานที่มีลักษณะเดียวกันเพื่อให้สามารถมองภาพประเด็นความรู้ที่แตกต่างและมีความหลากหลาย ตลอดจนสามารถนำความรู้ในลักษณะงานเดียวกันมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติปฏิบัติงานในอนาคต

### ๔. การต่อยอดองค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่เกิดขึ้น (ถ้ามี)

#### ๔.๑ งานวิจัย (อธิบายรายละเอียดของงานวิจัยที่มีการต่อยอดจากองค์ความรู้ที่ได้รับ)

#### ๔.๒ นวัตกรรม (อธิบายรายละเอียดผลงานนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นอย่างก้าวกระโดด)

ด้านความร่วมมือ กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือห้องสมุดสีเขียว โดยเป็นการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดให้กับกลุ่มเครือข่ายห้องสมุดสีเขียว การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายดำเนินโครงการในปี ๒๕๖๖

### ๕. ภาพ/ เอกสารประกอบผลงาน (เล่มรายงานผล/คู่มือ/VDO)

